

İŞÇİNİN SESİ ÇEK-AL

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbîn!

Tek silah parti!
Tek yol devrim!
Yıl:12, Sayı:313, 22 Eylül 1986

66. YIL KONUŞMASI

R. Yürükoğlu

İki yıl önce bugün, "faşizm çözüldü" dedik. Ardından gelen iki yıl, her yaşanan gün bu saptamayı doğruladı ama devrimci hareket içinde hiçbir örgüt bu doğruya hâlâ katılmadı. Hâlâ faşizm diyorlar.

Bir ülke düşünün ki, sendikalar ve konfederasyonu açıktır.

Bir ülke düşünün ki bu konfederasyon asıl olarak tabanda sınıfın zorlamasıyla mitingler, eylemler düzenlemektedir.

Bir ülke düşünün ki, Türk-İş'te bugün sağ ve ortacı güçler, yarın komünistler tarafından önlerinin kapalı olduğunu düşünen sosyalist enternasyonal, DİSK'i yeminli bir sosyal demokrat konfederasyon olarak kurabilmek için açıktan kolları sıvamıştır.

Bir ülke düşünün ki, iyice zorlaşmasına rağmen grevler yapılmakta, yaygın grev kararları alınmaktadır.

Bir ülke düşünün ki, cuntanın kurdukları üç partinin ikisi kendini dağıtmak zorunda kalmış, cuntanın silmeye çalıştığı iki büyük siyasal hareket ise yeniden örgütlenmiştir.

Siyasete yasaklı iki başbakanın tutumları ceza görememektedir.

Bir ülke düşünün ki, iki yıl içinde anayasa ve yasaların birçok maddesi işletilememiştir.

Bir ülke düşünün ki, başta bazı sendikalar olmak üzere çeşitli kuruluşlar, basın ve partiler anayasayı değiştirme hedefini açıkça öne sürüyorlar.

Bir ülke düşünün ki, ardındaki

niyetler ve getireceği sonuçlar ne olursa olsun legal bir sosyalist parti çalışmaları yapılmaktadır.

Bir ülke düşünün ki, 12 parti ile seçimler yapılmaktadır.

Bu liste istediğiniz kadar uzatılabilir. İyiye unutmuş görünenlere, faşizmin ne olduğunu hatırlatalım:

"Komintern'in tanımı şöyledir: 'İktidarda faşizm, finans-kapitalin en gerici, en şöven, en emperyalist unsurlarının açık, terörist diktatörlüğüdür.' " (Bugünkü Türkiye'ye faşist diyenlerin kabul ettiği tanımdır.)

"TKP II. Leninciler Konferansı faşizmi şöyle tanımlamıştır: 'Genel bir yaklaşımla faşizm, emperyalist aşamanın karşı-devrimidir... Finans-kapitalin açık şiddete dayalı diktatörlüğü altında 'rejimi kurtarma' çabasıdır.' "

Açık terörist diktatörlükten, yukarıdaki eksik tablonun çizdiği "esneklikler" beklenemez. Eşyanın yapısına terstir.

Benim gibilerden yana kesen bir söz var: Allah az sayıda mükemmel kafa yaratmıştır, gerisi hep saçlıdır. Bu sözü doğru kabul edersek, devrimci hareketin Türkiye'ye bugün faşist diyen kurmayları (militanları kesinlikle kastetmiyorum) epeyi gür saçlı herhalde.

Şakası bir yana yoldaşlar, bir de son derece ciddi bir söz var: Rüzgara tüküren, kendi yüzüne tükürür. Marksizm, yaşamın bilimidir, yaşamı izler, onu tanımlar, böylece de onu değiştirmenin yollarını verir. Bunu yapamadın mı, eninde sonunda kendi yüzüne tüküreceksin demektir. Türkiye'de de böyle olacak. Her hareket bereket

değildir. Doğru hareket berekettir. O da ancak doğru fikirlerden doğar. Türkiye'nin bugününe faşizm diyenler bunları kısa zamanda öğreneceklerdir.

I. Türkiye'de demokrasi devrimsiz gelmez

1982 Anayasası düzenine geçilmesiyle faşizm çözüldü ve yerine otoriter eğilimli, siyasal açıdan gerici, anti-demokratik, saldırgan bir olağan burjuva devleti geldi. Dolayısıyla, evet faşist monolitik devletin yerine olağan burjuva devleti geldi ama ülkeye demokrasi gelmedi.

1982 Anayasası, parlamenter ve başkanlık sistemlerinin çeşitli özelliklerini, 12 Eylül karşı-devrim dönemindeki egemen sınıf endişe ve değer yargılarıyla birleştirmiş melez bir anayasa olmuş, faşizmin çözüldüğünü anlatmıştı. Ama tam da bu özellikleri nedeniyle, ara dönemin anayasası olduğunu, ülkeye faşizm de gelse, liberaller eliyle "daha genişçe bir burjuva demokrasisi" de gelse, devrimci bir erk de kurulsun, ülke ne yana dönse değişeceğini daha o yıllarda söylemiştik.

82 Anayasası, ülkenin ilerlediği yolda, ülke gerçekleriyle hemen çatışmaya başladı. Böylece "bu anayasa ile genişçe bir burjuva demokrasisi bile uygulanamaz" görüşümüz de doğrulandı. Halkın geniş bir kesimi açıkça anayasayı değiştirme isteğini öne sürüyor.

Hele işçi sınıfımız için bu sorun her kesimden çok daha somut ve acil bir sorundur. Sınıfın aşağı yukarı tüm güncel istemlerinin altından anayasa ve düzen değişikliği gereği çıkmaktadır. Birkaç örnek verelim:

1. **Örgütlenme hakkı:** Genel olarak örgütlenme hakkının, özel olarak da sendikalaşma hakkının eksiksiz tanınması, demokrasinin vazgeçilmez bir öznesidir. Oysa 82 Anayasası ve onu çevreleyen yasalar sendikalaşma ve örgütlenme hakkını sınırlamıştır. Kamu kesimindeki işçilerin büyük bir bölümü memur statüsü içinde her çeşit sendikal haktan yoksun edilmiştir. İşin ilginç, kamu kesiminde işçi memur sayılırken, kamu kesimindeki işletme yöneticileri işveren sendikaları adı altında örgütleniyor, kendi sendikalarında da görev alabiliyor.

Daha da ilginç, yine kamu kesimi işçilerinin bir bölümü için de "sözleşmeli personel" adı altında bir statü icat edilmiştir. Ne memurluğun, ne işçiliğin sahip olduğu o sınırlı haklara bile sahip değildir.

Bu ve buna benzer pekçok dayatma nedeniyle işçi sınıfı tüm çalışanlara, işçi-memur ayrımı gözetmeden örgütlenme hakkının eksiksiz tanınmasını istiyor.

2. **Toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı:** 82 Anayasası ve yasaları ile en büyük darbeyi bu haklar yemiş, iyice budanan grev hakkı nedeniyle toplu iş sözleşmesi hakkı da kağıt üzerinde kalmıştır.

Bir sendikanın toplu sözleşme hakkını alabilmesi için getirilen koşullar, *katmerli baraj sistemi*, dengesiz bir sendika düşmanlığını yansıtmaktadır.

İşçi sınıfımız toplu sözleşmelerde temsil yetkisinin belirlenmesinde bu anti-demokratik katmerli baraj sisteminin kaldırılmasını istemektedir.

Çalışan insanın kutsal hakkı olan grev hakkı kuşa çevrilmiştir. Bugünkü haliyle ele alırsak, önce iyice karmaşık bir toplu sözleşme süreci geçirilecek. Bunun ardından, eğer sendikanın yasalara göre grev ilan etme hakkı varsa ve grevin Bakanlar Kurulu'nca ertelenerek uzun zaman sonra Yüksek Hakem Kurulu'na çıkmasını göze alabiliyorsa grev ilan edebilir. Böyle olduğu için çok sendika grev yolundan uzun beklemelemlerden sonra Yüksek Hakem Kurulu denen patron beslemelerinin saptayacağı so-

nuçları kabul yerine, daha işin başında işverenin önerisini kabul etmeyi yeğlemektedir. Enflasyonun büyük boyutlarda sürdüğü bir ülkede az da olsa erken ve bilinen bir ücret artışı, geç ve ne olacağı belirsiz bir artıştan daha uygun gelmektedir.

Sonra, grev hakkı kapsamına giren iş alanları da daraltılmıştır.

Grev hakkı olan iş alanlarında ise hakkın küçük çaplı kullanımı hiçbir sonuç vermeyecektir. Bir kez, grev süresi içinde işveren, üretimi dilediğince sürdürmekte serbest bırakılmıştır. Grev gözcülüğünün bir anlamı kalmamıştır. Ve en vahimi, hak grevi tümüyle yok edilmiştir. Hem de anayasa maddesi ile. Yasalara göre, hakları saptama, kağıda dökme, işverenle karşılıklı imzalama hakkı var. Ama verilen sözler tutulmazsa o hakları almak için grev yapma hakkı yok, mahkemeye gitme hakkı var. İşçinin üretim yaptığı bir toplumda, hangi toplum olursa olsun, iş yaşamının sorunları mahkemelerde çözülebilseydi tarihte ne sendika, ne toplu sözleşme, ne grev yer alırdı. Bir sendika lideri bu durumu şu güzel sözlerle yanıtıyor:

"Aslında bir anlamda bizim davamız divana kalmıştır. Ama unutulmasın ki, tarih huzurunda kurulan bir divanın gerçek hakimi emekçilerdir, halktır. Bu hakim bu davaya

**Grev hakkını işçinin
elinden uzun
sürelili almaya
tarihte hiçbir
erkin gücü yetmemiştir.**

**Grevler yasalarla
doğmuyor ki,
yasalarla yok
edilebilirsin.
Grev hakkı
işçinin alinterinden,
grev işçiye
yapılan haksızlıklardan
doğuyor.**

**İşçi sınıfımız
bugün
grev hakkının
kullanımı üzerindeki
tüm kısıtlamaların
kaldırılmasını
istiyor.**

ergeç hakça çözüm bulacaktır."

Grev hakkını işçinin elinden uzun süreli almaya tarihte hiçbir erkin gücü yetmemiştir. Grevler yasalarla doğmuyor ki, yasalarla yok edilebilirsin. Grev hakkı işçinin alinterinden, grev işçiye yapılan haksızlıklardan doğuyor. İşçi sınıfımız bugün grev hakkının kullanımı üzerindeki tüm kısıtlamaların kaldırılmasını istiyor.

3. **Siyasete katılma hakkı:** 82 Anayasası ve yasaları, sendikalar ve genel olarak demokratik örgütler için siyaset yasağı getirmiştir. Böylece işçi ve emekçi halkın aktif bir güç olarak siyasete katılmalarını engellemek istemiştir. Ama hele işçi sınıfı ve sendikalar için buna

olanak var mıdır? Sınıfın ve sendikaların her istemi sonunda gelip yasaları, parlamentoyu, devleti, düzeni ilgilendirmiyor mu?

Şu verdiğimiz üç örnekle bile görüldüğü ki, en başta Türkiye işçi sınıfı ve sendikal hareket bu anayasanın, bu düzenin kaldırılmasından, demokratik bir düzenden yanadır ve bunu açıkça dile getirmektedir.

Hatırlarsanız bunu *Faşizmin Çözülüşü*'nde söylemiş, "günün kavgası demokratikleşme, demokrasi ve anayasa kavgasıdır" demiştik. O kitaptaki soyut cümleler, bugün işçilerin grev, sendika, örgütlenme, siyaset yapma hakları için yükselttikleri *somut* savaş bayrakları olarak karşımızdadır.

Türkiye'nin bugün vardığı gelişme aşamasında, bu açmazlar içinde, çeşitli burjuva güçler eliyle getirilecek bir "demokratikleşme", Batı tipi burjuva demokrasisi bile olamaz. Buna Türkiye burjuvazisinin nefesi tarihsel olarak yetmiyor. Budanmış, güdük, 3. sınıf, "Türkiye tipi" bir demokrasi ile yetinmeyip gerçek ve tam bir demokrasiyi yurdumuzda görmek istiyorsak, bu bir devrim sorunudur. Türkiye'ye gerçek demokrasi ancak sosyalizme açılacak ileri demokratik halk devrimiyle gelir. Partimizin değişmez belgisi, "*demokrasi için devrim*"dir. Ve bu devrim de ancak başarılı bir demokrasi kavgası içinden kazanılabilir.

* * *

Türkiye işçi sınıfı bugün acil olarak şu sorunların da çözümünü istiyor:

— Özellikle 12 Eylül'den bu yana işçi ve ücretlilerin alım gücü hızla düşmekte, yoksullaşma artmaktadır. Bu gidiş durdurulmalı, işçi ve emekçinin gerçek gelirleri yükseltilmelidir.

— Türkiye kapitalizminde sosyal güvenlik uygulaması, hiçbir zaman basit bir sosyal sigorta kapsamını aşmamıştır. Tüm yapılan işçiden kestiklerini, o da bir kısmıyla yine işçiye vermektir. Devlet hiçbir katkı yapmamakta, işveren ödediği primi fiyata aktararak yine emekçiye yansıtmakta ya da hiç ödememekte, işçiden kestiği primi de ödemeyerek kredi olarak kullanmamaktadır. Bu koşullar altında Sosyal Sigortalar Kurumu'nun iflas etmiş olması doğaldır. İflasın yol açtığı işçi mağdurluğunu önleyebilmek için hükümet ne yapmıştır? İşçiyi, öldükten sonra emekli yapmak üzere emeklilik yaşını yükseltmiştir.

Bu durum kökünden düzeltilmeli, emeklilik yaşı düşürülmeli, işsizlik sigortası getirilmeli, sosyal sigortaların finansmanına devlet de katılmalı, işveren prim borçlarını ödemek zorunda bırakılmalıdır. Sosyal Sigortalar Kurumu'nun yönetimi demokratikleştirilmeli, yönetimde işçi temsilcilerinin sayısı artırılmalıdır.

— Ülkemizde 2 milyon kaçak işçi vardır ve bunlar sosyal sigorta kapsamı dışındadır. Bu büyük yığın tüm hakları güvence altına alınmalı, kaçak işçi kavramı yok edilmelidir.

— 12 Eylül'den bu yana fabrikalarda keyfi işten çıkarma salgın durumdadır. İş kanunu, keyfi işten çıkarmaları önleyecek biçimde yenilenmeli, işçinin böyle durumlarda başvuracağı bir yargı organı yaratılmalıdır.

— Bugün İş ve İşçi Bulma Kurumu'na kayıtlı işsiz sayısı 1 milyondur. Gerçek işsizlerin sayısı ise 3 milyondur. Tüm toplumu çürüten bu afetin önüne geçilmelidir.

— Sendikaların ve tüm işçi kuruluşlarının uluslararası ilişkileri üzerindeki tüm engeller ve sınırlamalar kaldırılmalıdır.

— Emekli olduktan sonra yeniden çalışmaya başlayan işçilere sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

— Asgari ücret, gerçekçi bir biçimde aile için saptanmalı, altı ayda bir gözden geçirilmeli, vergiden muaf tutulmalıdır.

— Kiralar denetim altına alınmalıdır. Bunlar işçi sınıfının en acil istemlerinin bir bölümüdür. Ve hiçbirimiz bizzat

ettiğimiz istemler değil, Türkiye sendikal hareketinin belgileri haline gelmiş istemlerdir.

Peki yoldaşlar, kısa bir süre sonra ara seçimlere girecek partilerin hangisi bu istemleri (bırakın tümünü), belli bir miktarda gerçekleştirebilir? Hiçbirisi! Ayrıca ülkenin ortamı 25 Mart 1984 seçimleri ortamı değildir. O gün ülke bir yol kavşağında idi. Bugün durum değişti. Ülke belli bir yoldan, belli bir tempoda ara dönemin sonuna doğru yürümektedir. Burjuva basının iddialarının tersine ara seçimler halkın bu iktidara karşı gerçek duygularını göstereceği bir platform değildir. Halkımız, yaşam dersini uzun yüzyıllar içinde almış bilge ve temkinli bir halktır. Seçim sonuçlarının yerinden oynatamayacağı bir iktidar elini pek göstermeyecektir. Demek ki bu seçimlerde kritik bir durum, desteklenecek bir taraf yoktur.

İşçiler ve komünistler seçimlerde seyirci mi kalacak? Tabii hayır. Seçim ortamını, yukarıda değindiğim ve değinmediğim sayısız sorunu halka daha fazla maletmek üzere değerlendirecektir. Bizim bu seçimlerde tutumumuz budur.

Burada bir parantez açayım. Öğrendik ki menşevikler bu seçimlere referandum önemi yükleyormuş. Öyleyse ne yapılacağını açıkça söylemeleri gerekir. "İlerici, demokrat adaylara oy

**Türkiye'ye bugün
burjuva güçler
eliyle getirilecek
bir "demokratikleşme",
Batı tipi
burjuva demokrasisi
bile olamaz.
Buna Türkiye
burjuvazisinin
nefesi tarihsel
olarak yetmiyor.
Budanmış, güdük,
3. sınıf,
"Türkiye tipi"
bir demokrasi ile
yetinmeyip gerçek
ve tam bir demokrasiyi
yurdumuzda görmek
istiyorsak,
bu bir devrim
sorunudur.**

verin", "ANAP'a oy vermeyin" yetmez. Eğer bir referandum ise!

Menşeviklerden sonra, sosyal demokratlara da değinmenin yeridir. SHP için birkaç şey söylemek istiyorum. Antikomünistliği iyice açığa çıkan DSP'ye değinmeye gerek görmüyorum.

12 Eylül'ün sığağndan yılmış çok sayıda sabık komünist, devrimci, hatta "gerillacı" bugün SHP'ye giriyor. Bunlar arasında belki küçük bir bölümü entrist emellerle (kaleyi içeriden fethetmek için), ama büyük çoğunluğu sarp yollardan yıldığı için giriyor.

İşçinin Sesi, entristmi çürümüş burjuva huyu sayar. Ayrıca İşçinin Sesi'nin hiçbir ferdinin bugünkü gibi bir SHP ile hiçbir ilintisi olmaz. Faturası sonradan ödene-

yükselmedi ama yükseldi.

- Türkiye fonu düzenli toplanıyor.
- Merkez %25'lerinde bazı aksamlar var.

7. Profesyonellik kesin kurallara bağlandı. Sayısı azaltıldı.

8. Üye alımında titizlik arttı ama tüzük-program sınavı uygulanmadı.

9. Merkezi bilgilendirme alanında ilerleme oldu. Düzenli raporlar geliyor. Düzenli enformasyonda aksama var.

Enformasyon alışverişi hücrelerde sürekli gündem maddesi haline geliyor.

10. Çeşitli yerlerde yazılı sorular-yanıtlar temelinde gazete üstünde eğitim başladı. Geliştirilmeli.

Parti okulu kurulmadı ama Türkiye'ye gönderilen kadroların tümüne ve Türkiye'de çalışmakta olan bazı yoldaşlara GSB'nin hazırladığı eğitim planı ve eğitim notları temelinde eğitim verildi. Sınavlar yapıldı. Bu eğitim 3 alanda veriliyor:

1. İdeolojik eğitim
2. Uyum eğitimi
3. Teknik eğitim

Böylece bir temel eğitim programı yapıya ortaya çıktı.

11. Sempatizanları işe katmak için, somut bir iş çerçevesinde iş yapacak guruplar kurulması yolu izlendi. Frankfurt, İsveç, İngiltere'de uygulanmaya başlandı.

12. Legal yayınevi ve yayın için bir girişimde bulunulmadı.

6 ayın en önemli kazanımları

1. Avrupa örgütleri reorganizasyonu.
2. Türkiye'ye kadro aktarımı.
3. İşçinin Sesi ülkede basılmaya başlandı.
4. İşçi yönetici sayısında artış. (Önemli gelişmelerden biridir.)
5. Yeni üyelerin tümü işçi.
6. Merkezi çalışma ve denetimin MYB, GSB eli ile yükseltilmesi.
7. Profesyonellik kesin kurallara bağlandı. Azaltıldı ama yapılan iş düşmedi, arttı.

2. Önümüzdeki dönemde (6 ayda) yapılması gerekenler

Bu hedeflerin tümünü önümüzdeki 6 ayda gerçekleştirebileceğimizi sanmıyoruz. Ayrıca, aşağıdaki hedeflerden başka Konferans direktifleri de vardır. Yalnız aşağıdaki liste önümüzdeki 6 ay için en önemli görevlerdir. Mümkün olabilen en çok sayıda gerçekleştirmeyi hedeflemeliyiz.

A. Hiç başlanmamış görevler

1. Görüşlerimizi toplayan derleme dizisi başlamalı.
2. Propaganda-ajitasyon araçları çeşitlendirilmeli.
3. Pilot işçi bölgelerinde örgütlenme hemen kendiliğinden bir süreç olarak gidiyor. Bunu düzeltmeliyiz.
4. Parti hücrelerini işçi sınıfının içine yerleştirme de öyle.
5. Fabrikalara işçi olarak girmek son derece güç. Bu güçlükleri aşmanın yollarını geliştirmeliyiz.
6. Yeni stratejiyi destekler biçimde radyo yayını yapılmalı.
7. Yerel bildiri çıkartma Türkiye'de hiç uygulanmadı. Bu 6 ay içinde uygulanmalıdır.
8. Program ve kitapların Türkiye'de basımına başlanmalı.
9. Üye alımında tüzük-program sınavı uygulanmalı.

B. Birazıyla gerçekleştirilmiş görevler

1. Türkiye örgütlerinin merkezle iletişiminin ileri teknikte kurulmasında bekleyen görevleri gerçekleştirmeliyiz.
2. İllegal dağıtım ağı için kadrolar ayrıldı, plan hazırlandı, eğitim verildi

ancak bu işin örgütü ve işleyen bir mekanizması henüz ortaya çıkmadı.

3. Merkezi bilgilendirmede, haberleşme ve rapor yazmada epey yol alındı ancak hâlâ çok aksama var.

4. Üyelerin düşüncelerini Genel Sekreterliğe yazması teşvik ediliyor, ancak örgüt işleyişinde henüz yerleşmiş değil.

5. Enformasyon alışverişinin etkinleştirilmesi de eski döneme göre düzelmeye başladı ancak enformasyonun düzeni ve içeriğinin doğruluğu açısından yapılacak çok şey var.

6. Türkiye'de yönetici olarak görevlendirilen ya da Avrupa'dan Türkiye'ye giden kadrolara verilen eğitim parti okulu yönünde bir başlangıç sayılabilir. Bu kadarı ile bile sonuçları umduğumuzdan çok iyi. Sürdürülmeli. Daha da geliştirilmeli.

7. Sempatizanları işlere katma yönünde daha yoğun adım gerekli.

C. Gerçekleştirilmiş ancak odaklaşmanın sürdürülmesi gereken görevler

1. GSB'nin günlük düzenli çalışması.
2. Genel Sekreter'in komitelerle düzenli aralarla toplanması.
3. MK'da işlevsiz üye ortaya çıkması.
4. Arşiv ve bilgisayarın üye değerlendirilmede daha etkin kullanımı.
5. Merkez Organ yazı kadrosunun işbölümü, görev-yetki devrinin geliştirilmesi.
6. Türkiye kaynaklı yazıların artırılması.
7. Yazıların programla bağının artırılması.
8. Kadroların işçileşmesi.
9. İşçi üye kazanma.
10. Gazete temelinde eğitim.
11. Türkiye'ye kadro gönderme.
12. Türkiye basımını geliştirme.
13. Profesyoneller üzerindeki titizliği sürdürme.

3. Geçirilen 6 ayın örgütsel stratejide istediği değişiklik

Konferans öncesi hazırlıklar sırasında sendikaları kapılmış, paylaşılmış, içinde çalışmanın o gün için verimli olmayacağı yerler olarak ele almıştık. 6 ayın çalışmaları bu fikrin kökten yanlışlığını gösterdi. En ilerisinden en gerisine her, ama her sendikada çalışma olasılığı var. Çalışılabilir kadar. Yeter ki çalış.

Önümüzdeki 6 ayın çalışma hedefleri içine sendikaları da almalıyız.

Yalnız, örgütümüzün bugün durduğu noktada, bugünkü gücü ve olanakları içinde sendikal çalışmaya eğilecek yoldaşlara birkaç şey söylemek istiyorum.

DİSK'in faşistler tarafından kapatılmasının hemen ardından *İşçinin Sesi* şunları söyledi: Yapılması gereken, DİSK'in üzerindeki yasakların kalkması için mücadele etmek, kurulma hakkını istemek ama yeni bir DİSK kurulmasını istememek, işçileri Türk-İş'te birliği çağırmasıdır. Türkiye'de sendikal birlik Türk-İş'te sağlanmalıdır. Devrimci hareket içinde bunu söyleyen bir başka örgüt çıkmadı. Bu şekilde 5 yıl geçti, köprülerin altından çok su aktı ve 200.000 DİSK'li işçi Türk-İş'e girdi. Bugün gerçekten büyük bir fırsat var işçi sınıfının önünde. Sendikal birliği Türk-İş'te sağlama şansı var. DİSK'in de olmayan, işçi sınıfının olan o savaşıç gelenekleri Türk-İş'e taşıma, Türk-İş içinde büyütme şansı var.

Türk-İş'e örgüt olarak saygı göstermeden, Türk-İş'te birlik çağrısı sahtekarlıktan başka birşey olmaz. Türkiye işçi sınıfının sendikal birliği Türk-İş'te sağlanmalıdır diyen bir hareket Türk-İş'i örgüt olarak saymak zorundadır. Bu da yönetime karşı belli bir tavır gerektirir. Yönetimini reddederek örgütü tanımanın imkanı yoktur. Bunun olabileceği zamanlar gelebilir ama o örgütün içinde mücadele ile gelebilir, dışarıdan konuşma ile gelmez.

Bakın Lenin, Bolşevik Partisi'nin 1922'deki II. Kongresi'nde, işçiye ulaşmak için verilebilecek, verilmesi gerekli olan, zorunlu olan ödünler için neler diyor:

"İkinci ve İkibuçuguncu Enternasyonal temsilcilerinin baskısı ile Komünist Enternasyonal uluslararası burjuvaziye siyasal bir ödün vermiş ve karşılığında hiçbir ödün koparmamıştır.

"(...)

"Buradan çıkararak onların imzaladıkları anlaşmayı yırtıp atmamız mı gerekmektedir? Hayır, sanırım böyle bir sonuç çıkarmak yanlış olur. Anlaşmayı yırtıp atmamalıyız. Yapmamız gereken, bu seferinde burjuva diplomatlarının bizimkilerden daha hünerli çıktıklarını ve gelecek sefere, eğer giriş ücreti önceden saptanmamışsa, daha ustaca pazarlık, manevra yapmamız gerektiğini anlamamızdır. Karşılığında uluslararası burjuvaziden, Sovyet Rusya'ya, ya da uluslararası proletaryanın kapitalizme karşı savaştan öteki bölüklerine aşağı yukarı eşit miktarda ödün almadan, uluslararası burjuvaziye ödün ... vermeyi kural olarak koymalıyız.

**Hem tarih hem aklı selim
şunu baştan kabul etmeyi
gerektiriyor.
Ülkede sınıf
ayağa kalkmamışken,
devrimci durum dışı
bir yaşam giderken
bu daima komünistlerin
isteğinden daha sağda,
daha reformist, uzlaşmacı bir
sendika demektir.
Bunun için
sendikaların hangi
çizgiyi izlediğine
bakmadan komünistler
içinde çalışırlar ve
sendikaları zorlamaz,
bölmeye çalışmaz, iteklemezler.
Geleceğin kendilerinden
yana olduğunu, işçilerin
er geç komünist görüşlere
geleceğini çünkü
onlar iyi bilirler.**

"(...)

"Eğer komünist temsilciler binaya girişte, az da olsa konuşma yapma fırsatını buldukları, şimdiye dek reformistlerin özel 'malı' olmuş işçiler için çok para ödedilerse, böyle bir yanlış gelecek sefere düzeltilmelidir. Ama bu iyi korunan parmaklıkları binaya giriş için tüm koşulları, ya da ödemeyi reddetselerdi, bu kıyaslanmayacak daha büyük yanlış olurdu.

"(...)

"Olaylar ne olursa olsun, bize kapalı olan binada bir gedik açtık. ... İtalyan komünistlerinin ve Fransız komünist ve sendikalistlerinin bir bölümünün düştüğü büyük yanlış, kendilerinin öğrendiği bilgiyle kendilerinin tatmin olmalarıdır. Onlar, İkinci ve İkibuçuguncu Enternasyonal temsilcilerinin ve aynı zamanda Paul Levi, Serati ve ötekilerinin burjuvazinin çok kurnaz ajanları ve etki araçları olduklarını yeterince bildikleri için kendilerinden memnundurlar. Ama bunu gerçekten bilen ve önemini gerçekten anlayan halk ve işçilerin sayısı İtalya'da, Britanya'da,

ABD'de ve Fransa'da kuşkusuz azınlıktadır. Komünistler kendi yağlarında kavrulmamalıdır, burjuva temsilcilerinin işçileri etki alanında tuttuğu yasak binalara sızmayı öğrenmeli, fedakarlık yapmaktan çekinmemeli ve yanlış yapmaktan korkmamalıdır. Her yeni ve güç girişimde yanlışlar yapmak kaçınılmazdır. Bunu anlamayı reddeden, bunun nasıl yapıldığını öğrenmeyi istemeyen komünistler işçilerin çoğunluğunu kazanmayı umamazlar. En azından çoğunluğu kazanma işine engel oluyor, onu yavaşlatıyorlardır. Komünistler ve işçi devriminin gerçek savunucuları için bu kesinlikle affedilemez." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.33, s.332-333)

Türk-İş yönetiminin durumuna gelince, Türk-İş yönetiminde de değişiklik var. Bunun çeşitli nedenleri var. En temel nedeni işçi sınıfının içinde bulunduğu durumdur. İşçi sınıfında rüzgar soldan esiyor. Sendikacılar, tabii ki sınıfının güçlü istekleri yönünde tavır almak zorundadırlar.

Sonra Türk-İş'in karşısında DİSK'i açma çalışmaları var. Türk-İş yönetimi kendi örgütsel çıkarları için DİSK'in açılmasını istemiyor. (Ama Türkiye'de devrim mücadelesinin uzun erimli çıkarları da DİSK'in açılmasını istemiyor.) Şimdi Türk-İş yönetimi böyle bir durumda ne yapabilir? DİSK'i açmak isteyen küçük bir sosyal demokrat gurup var ama DİSK'e üye olabilecek geniş taban sosyal demokrat değildir, militan sendikal hareket isteyen işçilerdir. Önemli olan, militan sendika isteyen o geniş işçi kesiminin DİSK'e gitmesini önlemektir. Nasıl? İşçinin istemlerine daha fazla kulak vererek ve eyleme geçerek. Yoksa Türk-İş'i beğenmeyen geniş işçi yığını bir sendika arayacak ve sosyal demokratların tuzağına düşecektir.

Türk-İş yönetiminin bugünkü durumunu böyle özetlemek gerekir. Çeşitli son derece güçlü faktörler Türk-İş yönetiminin tutum değiştirmesini zorunlu kılıyor.

Sendikalarda çalışma derken yoldaşlar, bir noktaya daha dikkati çekmek istiyorum. Hem tarih hem aklı selim şunu baştan kabul etmeyi gerektiriyor. Ülkede sınıf ayağa kalkmamışken, devrimci durum dışı bir yaşam giderken bu daima komünistlerin isteğinden daha sağda, daha reformist, uzlaşmacı bir sendika demektir. İşçi sınıfı (genellikle) komünistlerin hattını ülke ayağa kalktığı zaman gelir. O zamana kadar uzlaşmacı almaşıklar içinde yürüyecektir. Teker teker bu almaşıklar devrilecek, sonunda komünist almaşık kalacaktır geriye. Bunun dışı hayaldir. Önce en kolay almaşıkları denemeden hiçbir sınıf en keskin almaşığı en başından almaz. Bir sınıf o duruma geldiği zaman ise komünist partisi de iktidara gidiyor demektir. Bunun için sendikaların hangi çizgiyi izlediğine bakmadan komünistler içinde çalışırlar ve sendikaları zorlamaz, bölmeye çalışmaz, iteklemezler. Geleceğin kendilerinden yana olduğunu, işçilerin er geç komünist görüşlere geleceğini çünkü onlar iyi bilirler.

Sonuç: Konferans kararları hızla uygulanmaktadır. 2 bölgede yeni tutuklama, 20 kadar tutuklamaya rağmen oldu bunlar.

* * *

Size hepimizin çok sevdiği, çok saydığı bir yoldaşımızın hapisten yolladığı 66. yaş şiirini okumak istiyorum.

(...)

Kısaca özetlediğim bu gerçekleştirilen görevler için, o kolayca söylenen cümlelerin ardında ne büyük özveri ve alınteri yatığını belki en iyi bilen yoldaşınız olarak, hayır hiçbirinizi kutlamıyorum, ama şunu diyorum: Doğru yoldayız! Hızımızı düşürmeyelim, birbirimize daha sıkı kenetlenelim, işçiyle daha sıkı kaynaşalım. Doğru yoldayız!

Yaşasın Türkiye işçi sınıfı
Yaşasın devrim!
Yaşasın komünizm!